

امام موسی صدر، حامی انقلاب یا شاه

علی خرم، سفیر وقت ایران در لیبی، هم در گفت‌وگـوی دیگری که با «شرق» داشت، از امام خمینی نقل‌قول کرده بود که رسیدگی به وضعیت امام موسی صدر در دستور برنامه‌های او بود: «اتفاقا دکتر زردی و دولت مهندس بازرگان مایل بودند این پرونده پیگیری شود و به نتیجه برسد. اما آن‌موقع برخی فکر می‌کردند به‌خاطر جنگی که بین ایران و عراق پیش آمده، ممکن است احتیاجاتی داشته باشیم. پس نخواستند بر مسئله امام‌موسی صدر خیلی بایستند.»

سفر جلود به ایران

رفیق‌دوست در همان مصاحبه می‌گوید: «موضوع امام موسی صدر برای نظام مقدس ما آن‌قدر مهم بود که هم‌زمان با پیروزی انقلاب، اولین هیئتی که به ایران آمد، هیئت لیبیایی به ریاست عبدالسلام جلود بود. هواییما آنها زمانی که در فرودگاه نشست، دولت موقت به‌خاطر قضیه امام موسی صدر اجازه نشست به هواییما را نداد؛ اما این موضوع با مخالفت امام خمینی روبه‌رو شد، با این منطق که ما با ارتباط‌پیداکردن با لیبی یکی از کارهایی که می‌توانیم انجام دهیم، این است که مسئله امام موسی صدر را روشن کنیم. این‌گونه بود که رفیق‌هیئت لیبیایی را از هواییما پیاده کردیم و در هتل شرایتون آن زمان اسکان دادیم، می‌دانید، زمانی که انقلاب شد، اولین کشور سوریه و دومین کشور هم لیبی بود که انقلاب اسلامی را به رسمیت شناخت، وقتی جلود را خدمت حضرت امام آوردیم، امام او را تحویل گرفت و در همان جلسه گفت شما باید هرچه زودتر مسئله امام موسی صدر را معلوم کنید؛ با همین لحن.»

دختر امام موسی صدر چه می‌گوید

تا به حال تلاش‌های جست‌ه‌وگریخته‌ای درباره پرونده امام موسی در دولت‌های مختلف، از جمله دولت اصلاحات برای روشن‌شدن سرنوشت امام صورت گرفته که البته حاصلی نداشته است، حورا صدر، دختر امام موسی، قبلا در گفت‌وگویی که با «شرق» داشت، گفته بود: «... اتفاقی هم که برای ایشان افتاد، اتفاق بزرگ، نادر و بی‌ظنری است، بنابراین نوع پیگیری و رسیدگی به این مسئله هم باید منحصره‌بفرد باشد. نوع برخورد با این پرونده باید متفاوت با برخورد و بررسی و پیگیری مسائل دیگر باشد، اما این اتفاق نیفتاد و آن‌طور که شایسته این شخصیت و پیچیدگی خاص پرونده بود، پیگیری انجام نشد. ظاهرا یک بخش ماجرا هم به اختلافاتی بازمی‌گردد که برخی از افراد با امام موسی داشتند و بعضا در تصمیم‌گیری‌ها برای روند پیگیری، کم، تأثیرگذار نبوده است.»

بختیار، بی‌اختیار یا مختار

من از ایشان خواستم که اسم برد گفت ولش کن تاریخ اموات است. گفتم اگر اسم نمی‌برید قول بدهید که مفصل بعدا با هم صحبت کنیم. گفت باشد و بعد سیگاری روشن کرد و گفت مثلا همین آقای علی بابایی اصلا قبول نمی‌کرد، در پاریس هم گویا بنی‌صدر اصلا موافق نبوده است. سؤال کردم حاج احمدآقا و دیگران چه؟ گفت نمی‌دانم.» زیباکلام می‌گوید «به نظر بختیار دچار تردید شده بود که می‌گفت من استعفا بدهم و بروم به پاریس چه تضمینی هست که آقای خمینی من را منصوب کند؟ حالا شما اگر از من سؤال کنید که بختیار برای ماندن در قدرت حاضر بود که نخست‌وزیر امام باشد، می‌گویم تردیدی به خود راه ندهید. شایسته گفته شد، که مثلا او برای خود اصولی داشت که این مسئله را قبول نمی‌کرد. من می‌گویم که اصلا این‌طور نیست. برای او اصل باقی‌ماندن در قدرت بود. اینکه شاه یا امام خمینی او را نخست‌وزیر کرده باشد اصل نبود.» او می‌گوید: «لکنه بعد که باز من را متقاعد می‌کند بختیار بفراغتی و بدون اختیار حاضر به استعفا نبود، این است که بختیار قدرت را ترک نکرد، او از قدرت بیرون انداخته شد. او فراز کرد درحالی که اگر مانده بود، اعدام می‌شد. بختیار تا دقیقه ۹۰ ایستاد و حاضر به واگذاری قدرت نبود.» عباس امیرانظام معتقد بود که شاپور بختیار هرچند بعد از سخنرانی امام موضوعی محکوم‌تر در مقابل انقلاب گرفته بود، اما چند روز بعد با گسترش اعتراضات و تحولات تازه بار دیگر تصمیم گرفت استعفا کند. امیرانظام می‌گوید: «چند روز بعد با مشاهده تحولات سریع کشور ایشان تغییر عقیده داد و دستور داد تاکن‌ها را برچینند و سرانجام پذیرفت تا استعفا دی خود خود را در ۲۲ بهمن در منزل آقای فرجودی ارائه دهد.»

بختیار اما هیچ‌گاه به این جلسه نرفت و متن نهایی استعفانامه نزد مهندس بازرگان باقی ماند. امیرانظام در این‌باره می‌گوید: «بدون اینکه اطلاع بدهند به کجا می‌روند، محل نخست‌وزیری را ترک کرده و ظاهرا با هلی‌کوپتر به نواحی بیابان‌های ونگ رفته ولی درواقع کسی از محل ایشان اطلاع نداشت... ایشان می‌توانند ولی متن استعفاایشان را فرستادند. آقای بازرگان اصلاحاتی در آن انجام دادند و متن جدید را به پیکی که آورده بود دادند تا نزد آقای بختیار برده و ایشان با خط خودش آن را بنویسند. این استعفا به‌عنوان یک سند تاریخی نزد مرحوم مهندس بازرگان بود، ولی در حال حاضر نزد چه کسی هست نمی‌دانم.»

روز گذشته نشست بررسی سیاست خارجی ۴۰ساله جمهوری اسلامی با حضور وزرای خارج بعد از پیروزی انقلاب و سفرا و نمایندگی‌های مقیم تهران در محل مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی برگزار شد. در این نشست، محمدجواد ظریف، علی‌اکبر ولایتی، کمال خرازی و منوچهر متکی به سخنرانی پرداختند. به گزارش ایرنا، محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی علاوه بر اصل عزت، حکمت و مصلحت دو مبنای درون‌زایی و برون‌گرایی را در سطح جهان دنبال می‌کند، گفت: آغوش جمهوری اسلامی برای ارتباطات بین‌المللی باز است و برای هیچ کشوری تهدید نیست، ما با هیچ کجا سر جنگ نداریم، اما از خودمان با قدرت دفاع می‌کنیم. محمدجواد ظریف با تأکید بر اینکه مردم به عنوان پایه‌های اصلی اقتدار و امنیت ایران فشارهای دشمن را خنثی می‌کنند، گفت: این ملت وقتی پای مصالح ملی و امنیت ملی به میان می‌آید، زیر باران و برف در خیابان حضور می‌یابند و نمایشی را در مقابل جهانیان نشان می‌دهند که بی‌سابقه است.وی ادامه داد: این مردم هستند که علی‌رغم همه کاستی‌های ما و علی‌رغم همه فشارهایی که هم به خاطر مشکلات مدیریتی و هم تحریم‌های خارجی دارند، ایستاده‌اند.ظریف ادامه داد: مردم پایه اقتدار این حکومت هستند و برای همین هم هست که برای ما رعایت حقوق این مردم تنها یک امر اخلاقی نیست، بلکه یک ضرورت امنیت ملی است. ما به چیز دیگری جز مردم وابسته نیستیم.وی تصریح کرد: ما بدون مردم هیچ هستیم و بـا این مردم همه چیز هستیم، این قاعده اول جمهوری اسلامی است، ما توانسیم استقلال، توسعه، امنیت و آرامش خودمان را بـا اتکا به مردم به دست بیاوریم و حفظ کنیم.

رئیس دستگاه دیپلماسی کشور گفت: بولتون چه فکر می‌کند که اعلام می‌کند سال ۲۰۱۹ ما در ایران جشن می‌گیریم، این ملت، مبنای انقلاب و مبنای قدرت ماست و تا زمانی که این ملت همراه است، ما درون‌زا هستیم؛ یعنی امنیت ما به داخل وابسته است.ظریف اظهار کرد: هیچ‌کس از دولت‌های شما نمی‌تواند بگوید اگر حمایت ما نبود، شما به زبان انگلیسی یا روسی یا عربی صحبت می‌کردید، هیچ‌کس نمی‌تواند و این برای ملت ایران بزرگ‌ترین افتخار است برای اینکه امنیت ما از داخل نشئت می‌گیرد.وزیر امور خارجه خاطرنشان کرد: ما نه‌تنها به حمایت خارجی برای امنیت نیاز نداریم، بلکه علی‌رغم فشار خارجی پیشرفت و توسعه‌مان از داخل نشئت می‌گیرد. اگر روزی درهای همکاری را با ما ببندند مردم ما نابود نمی‌شوند، ضمن اینکه علاقه نداریم این اتفاق بیفتد.رئیس دستگاه سیاست خارجی ادامه داد: همه دوستانی که سیاست خارجی ایران را دنبال می‌کنند، ضروری است متوجه شوند که ما همه چیز را از این مردم داریم، نگاه ما برای امنیت، توسعه و پیشرفت داخلی است و هر قدر بر ما فشار بیاورند، اتکا ای بر مردم بیشتر و ایستادگی مردم بیشتر می‌شود. ظریف خطاب به سفرا و نمایندگی‌های حاضر در نشست ادامه داد: دیروز دیدید: به پایتخت‌هایتان گزارش کنید که این مردم تا کجا پای انقلاب ایستادند. چند نفر از

سخنگوی وزارت امور خارجه:

سفارت عربستان در تهران، از سه سال پیش قطع شده است؛ اگرچه عربستان در اعلام قطع رابطه پیش‌قدم بود و تهران از این بابت ناراضی است. مقامات ایران معتقدند در تهران دیپلمات‌های عربستانی محظوف بود و نیازی به قطع رابطه نبود. با این اوصاف، از آنجا که این دو کشور در منطقه نقشی تأثیرگذار دارند، تهران همیشه بر این موضع تأکید داشته است که می‌توان با مذاکره و گفت‌وگو، این رابطه را از شرایط فعلی خارج کرد. از همین رو سخنگوی وزارت امور خارجه ایران می‌گوید می‌توان با معدود کشورهایی که رابطه مطلوبی ندارند، مذاکره کنیم. علاوه بر عربستان، امارات متحده عربی نیز اگرچه رابطه تجاری خوبی با ایران دارد، سطح رابطه سیاسی‌اش با تهران چندان مطلوب نیست. سطح رابطه کویت نیز اگرچه به سمت بهترشدن می‌رفت، اما با فرازفرودهای منطقه‌ای، تنها به سفری از سوی فرستاده امیر و چند دعوت بی‌نتیجه از سوی سران دو کشور خاتمه یافت. عمان نیز به‌عنوان یکی دیگر از کشورهای منطقه، از نسبت خوبی با تهران برخوردار است؛ نسبتی تاریخی و دور و دراز. قطر نیز به‌عنوان یکی از همسایگان متمول تهران، در دو سال اخیر به واسطه تحریمی که از سوی عربستان اعمال شد، رابطه نسبتا مناسبی با تهران پیدا کرد. بحرین اما به‌عنوان یک کشور با جمعیتی شیعه، رابطه مناسبی با تهران ندارد. بااین‌حال در جریانات منطقه‌ای مرتبط با ایران، همیشه نقش عربستان پررنگ‌تر دیده می‌شود.

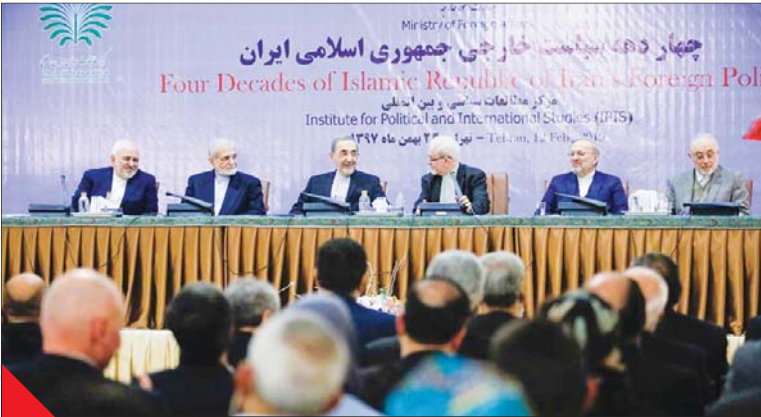
سخنگوی وزارت امور خارجه درباره مناسبات تهران و ریاض می‌گوید: در حوزه عربستان شاهد فرازونشیب عجیب و غیرقابل درکی در سال‌های اخیر هستیم که باعث یک‌سری ناهنجاری‌ها، بی‌ثباتی‌ها و مشکلات

عدیده در منطقه بوده و ما سعی کرده‌ایم با درایت و خونسردی کامل، ناشی‌گری کودکانه برخی که سعی می‌کردند از این آب گل‌آلود ماهی خود را صید کنند و تنش‌ها را افزایش دهند، کنترل کنیم.وی همچنین می‌گوید: در یک نگاه خوش‌بینانه، به نظر می‌رسد امروز شاهد تغییر بیشتری در اعلام مواضع و گفت‌وام عربستان در قبال مسائل منطقه و ایران هستیم

دیپلماسی

وزرای خارجه در یک قاب

ظریف: امنیت ما به داخل وابسته است

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری

علی اکبر ولایتی

محمدجواد ظریف

حسین قاسبی

مجیب زاکری